

Villa for billedhugger Adam Fischer.



Region: Hovedstaden

Kommune: Gentofte

Adresse: Femvejen 2, 2920 Charlottenlund

Matr.nr.: 2 HG, Bernstorff

Arkitekt: Georg Jacobsen

Ejer: Enkefru Brockdorff (ejer er positiv)

Forslagsstiller: Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur

FBB-bebyggelsesmiljø: By

FBB-objekt: Enfamiliehus

Opført: 1933

Fredningsforslaget omfatter:

Fredningsforslaget omfatter enfamiliehuset på Femvejen 2 i Charlottenlund

Begrundelse:

Bygningen er et gennemført, velproportioneret, arkitektonisk værk i kubistisk stil, som indeholder alle stilens karakteristiske elementer, såsom vinduer i hjørner, fladt tag, fravær af ornamentik og ensfarvede udbrudte overflader.

I Jørgen Sestofts hæfte om huset fra 1985 beskrives huset som: "Et markant dansk hus, tegnet af en maler i Paris i en afgørende periode for den moderne arkitekturs udvikling".

Beskrivelse:

Villaen ligger i Charlottenlund ved runddelen Femvejen. Mod syd, øst og nord er der villakvarterer, mod vest ligger Bernstorff Park

Bygningsvoluminet består af en række vinkelrette og forskudte hvidkalkede bokse, der tilsammen danner en kompositorisk helhed. Atelierboksen skyder sig højere op end beboelsesvolumenerne, og accentuerer derved sin særlige status i huset.



Her ses husets 4 bokse



Hoveddøren, der vender mod Femvejen

Huset består af 4 bokse: En østlig boks, der indeholder køkken, spisekammer, pigekammer, kældertrappe og børneværelse. Den centrale boks der indeholder, entré, badeværelse, toilet, indbyggede skabe, soveværelse og dagligstue. En sydlig boks der indeholder børneværelse og værksted, og den vestlige boks, der udelukkende er atelier.

Ankomsten til huset sker gennem haven, der omkranser bygningen på alle fire sider. Hoveddøren ligger på husets nordside og vender ud mod Femvejen. En tretrins trappe fører op til en repos, hvorfra der er adgang til husets stueplan. Hoveddøren er placeret østligst i den centrale boks. Den østligste boks ligger forskudt således, at den danner et uderum, der byder beboer og gæster velkommen.

Hoveddøren fører ind til husets entré, som har et indbygget garderoberum. Entréen ligger i tilknytning til husets korridor, der strækker sig gennem bygningens østre ende. Mod øst ender korridoren i en trappe,

der fører ned til kælderen. Over trappen er et vertikalt vindue, med smukt diagonalt gitterværk. Før kældertrappen er der mod syd adgang til børneværelset, og mod nord køkkenet. Børneværelset har vindue mod haven i sit sydvestlige hjørne. Fra køkkenet er der adgang til spisekammer og pigeværelse. I pigeværelset er der stadig en håndvask. Køkkenet har originalt inventar. Både underskabe, spiseplads og hylder er originale. Køleskabet står i pigeværelset, og der er derfor ikke fjernet nagelfast køkkeninventar for at gøre plads til dette.

I korridorens vestlige del er der adgang til separat toilet og bad. Toilettet indeholder nyt toilet med original hjørnehåndvask. De oprindelige døre og låsemekanismer sidder stadig på deres plads. I baderummet er et siddebadekar fra husets opførelse, og der er direkte adgang til soveværelset.

Mod vest fører korridoren ind i husets dagligstue, som strækker sig i hele det centrale bygningsvolumens bredde. Mod syd er der adgang til terrasse via en dobbelt havedør, indsat i husets største vinduesparti. Oprindeligt var der et udvendigt rullejalousi efter sydlandsk eksempel. Terrassen er flisebelagt og i niveau med stuen. Der er tre trin ned fra terrassen til havens niveau. Fra stuen er der mod øst indgang til soveværelset og mod vest indgang til den lille stue (børneværelse) og atelieret.

Fra en repos er der to trin ned i atelieret. Rummets lofthøjde er yderlige forøget i forhold til resten af boligen, og i loftet er der ovenlys. I det nordvestlige hjørne er et stor hjørnevindue, der er placeret over øjnhøjde. Gulvet er det originale plankegulv, dette er patineret med mange malerklatter fra den næste ejer Victor Brockdorffs palet. En brændeovn står mod rummets sydvæg. Fra atelieret er der adgang til et værksted og en trappe til kælderen. Både fra atelier og værksted er der udgang til haven. Døren fra atelieret er en stor dobbeltdør, der uden tvivl har været proportioneret til, at Adam Fischers skulpturer kunne komme den vej ud. Yderdøren i værkstedet er mindre og i dag rustet fast.

Villaen ligger omkranset af haven. Heri er placeret to lukkede skure og et halvtag. I haven findes en række store træer, som alle stod på grunden i Adam Fischers tid. Ligeledes findes et espalieræbletræ, der nærmest er spændt fast til jorden. Haven er dækket af græs og bregner i bede, mellem træer og bede findes små nedtrampede stier. Terrassen med udgang frastuen danner et hårdt gulv i den ellers bløde beplantning. De nuværende ejere har placeret kunst i haven.



Skur tæt ved atelieret, opført i 1933



Skur tæt ved Jægersborgs Allé



Terrassen i haven



En af havens stier



Skulptur i haven



Relief i haven

Vedligeholdelsestilstand:

Bygningens tekniske tilstand er ikke god. Jernvinduerne trænger til at blive istandsat, og murværket revner flere steder over vinduer og bærer tegn på sætningsskader.



Væggen over soveværelsesvinduet



Væggen udenfor, hvor den oprindelige farve ses



Revnedannelser over vinduet i børneværelset



Mur på sydboksen

Bygningshistorie:

Bygningen er tegnet til billedhugger Adam Fischer af maler og murer Georg Jacobsen. Begge opholdt sig i Paris i tiden inden 2. verdenskrig. Begge kunstnere havde stor interesse for kubisme.

Den nuværende ejer har erhvervet huset fra Adam Fischers bo. Boet prioriterede at sælge huset til Victor Brockdorff og hans familie, fordi han var kunstner, og atelieret ville blive brugt som arbejdsplads.

Der er intet ændret i huset, bortset fra, at fyret og toilet er udskiftet til nyere modeller.

Ved ejerskiftet i 1968 blev den oprindelige grund udstykket til to mindre matrikler og den sydligste solgt fra. Desuden blev murenes oprindelige, gule kulør kalket over med hvid. Den gule kulør er af Georg Jacobsen beskrevet som: "imellem neapelgult og citron – ikke så skarpt som citron og ikke så varm som neapel"

Arkitekten: Georg Jacobsen (1887-1976) var i murelærer inden han blev optaget kunstakademiets arkitektskole, han skiftede dig hurtigt til malerskolen. Under et ophold i Paris stiftede han bekendtskab med kubismen, og han brugte efterfølgende en stor del af sit professionelle liv på at studere og udvikle kompositions teorier. Når han selv malede var det præcist og efter matematiske teorier.

Som arkitekt fik Georg Jacobsen opført 4 huse ud over det her omtalte. Et rødt hus i Espergærde (Lindevej 6, Espergærde – Save 3) præget af arts and crafts. Et sommerhus i Skagen til forfatteren Jesper Ewald, som henter sin inspiration i den danske tradition (Søren Skomagers Vej 3, Skagen – Save 2), og det sidste opført i Danmark er huset ved højene i Rungsted. Dette er strengt klassicistisk og opført med centralsymmetrisk plan (Bolbrovej 2, Rungsted – Save 3). Tegningerne til dette hus ligger i Danmarks Kunstbiblioteks tegningssamling, sammen med tegninger af bemalinger og interiør.

Til sig selv opførte Georg Jacobsen et hus i Pariserbydelen Acrueil. Dette hus er som Femvejen 2 et meget modernistisk hus præget af rette vinkler. Kompositorisk har Georg Jacobsen gjort meget ud af at underinddele facaden efter forholdet 2:3.

Planforhold

Gentofte Kommunes byplan 2A fra september 1932
Kommuneplan 2009 – en del af Gentofte-plan

Kommuneatlas

Der er i 2004 udarbejdet Atlas over bygninger og bymiljøer i Gentofte.
Bygningen er registreret med SAVE-værdi 3

Kontaktpersoner: Hans Henrik Brockdorff (søn af nuværende ejer) e-mail: hhvonbrockdorff@webspeed.dk

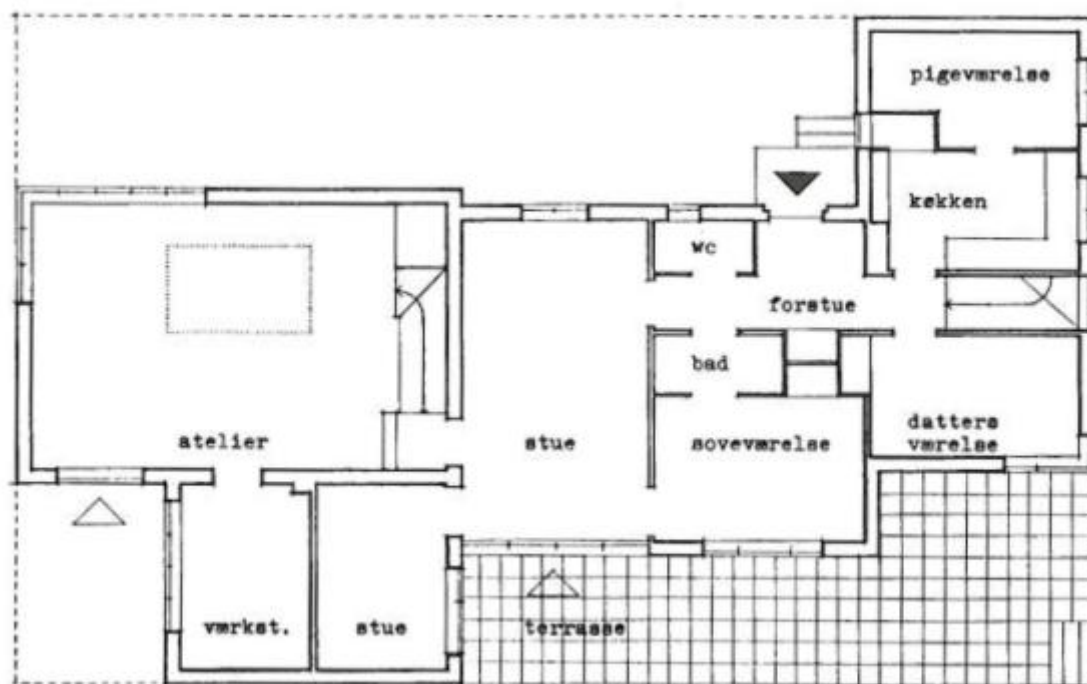
Kildehenvisninger:

Danske arkitekturstrømninger 1850-1950, redigeret af Kay Fisker 1951
Omkring Femvejen, Jørgen Sestoft, Kunstakademiets Arkitektskole 1985
Modernismens Bygninger, Helen G. Welling 1999
Gentofte, atlas over bygninger og bymiljøer 2004, Kulturarvsstyrelsen

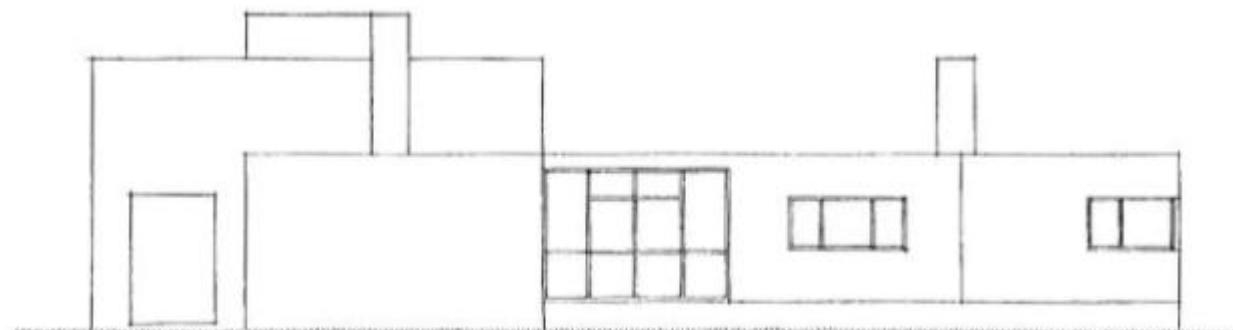
Wielbachs på nettet – www.kulturarv.dk/kid
Kort- og Matrikelstyrelsen www.kms.dk

Danmarks Kunstbiblioteks Tegningsamling

Tegninger:



Plantegning



Sydfacade



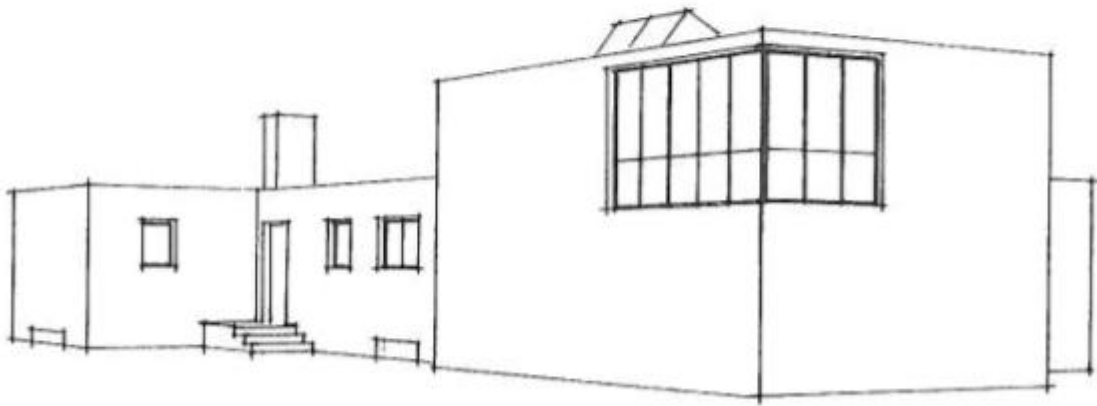
Nordfacade



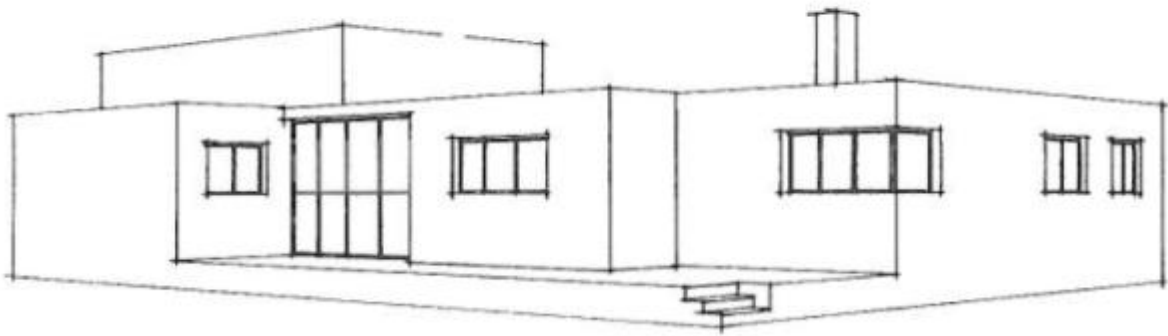
Vestfacade



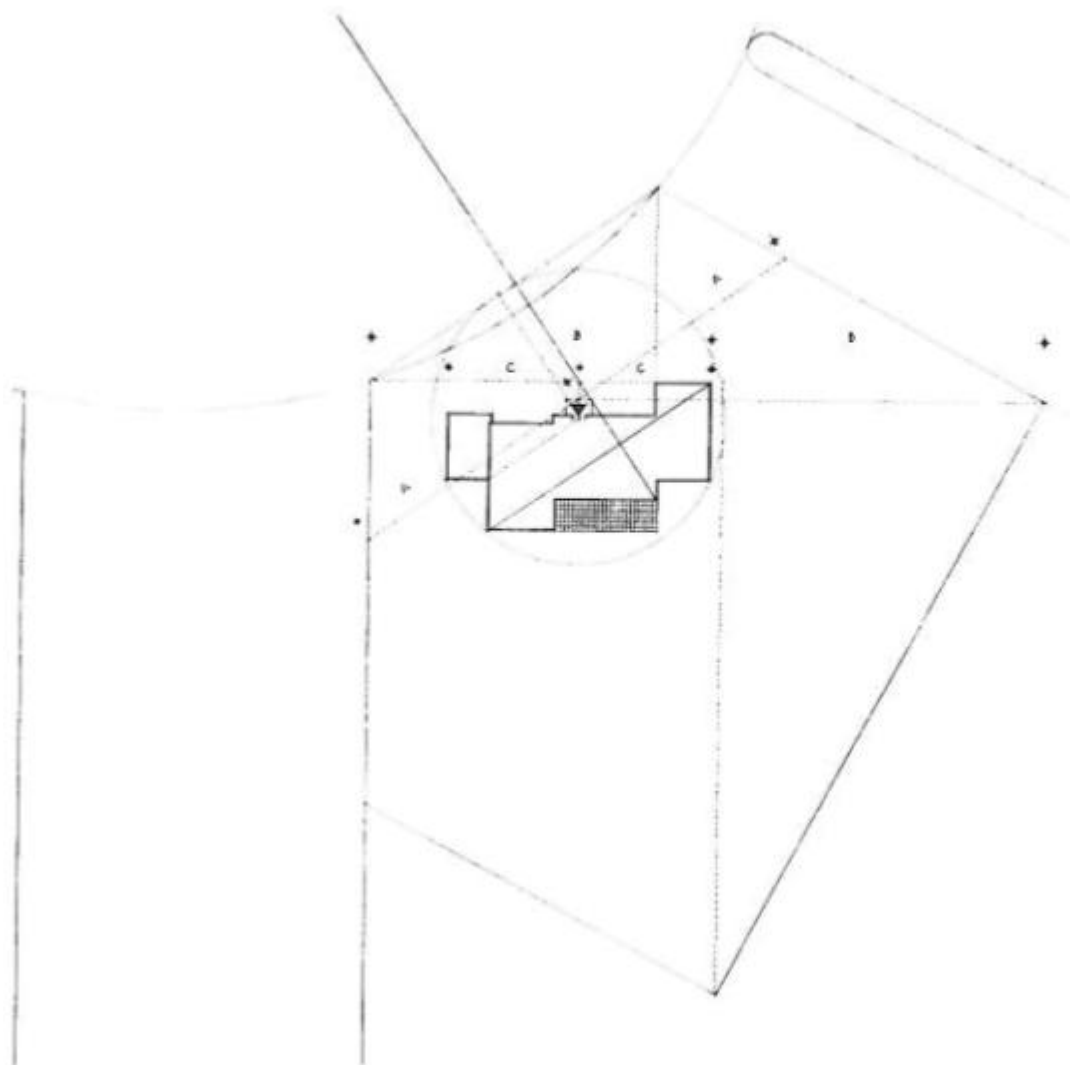
Østfacade



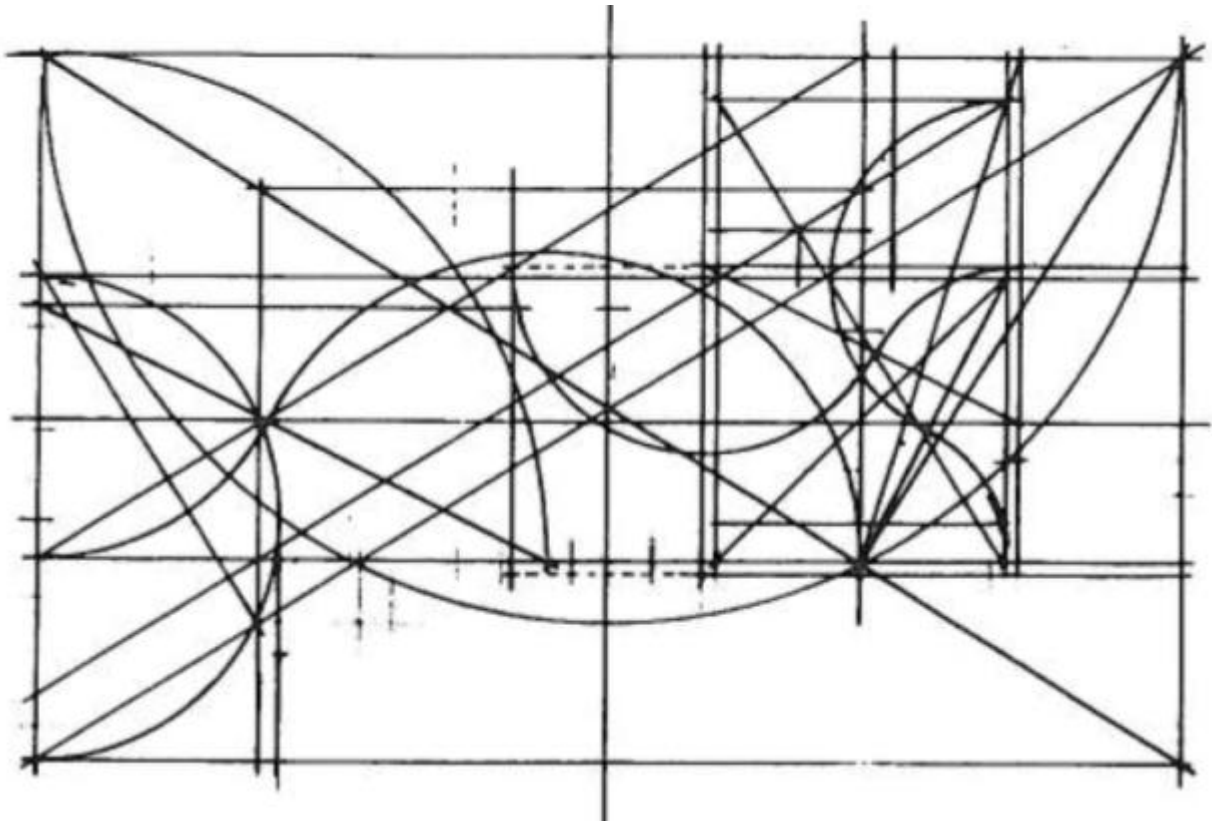
Perspektiv fra nordvest



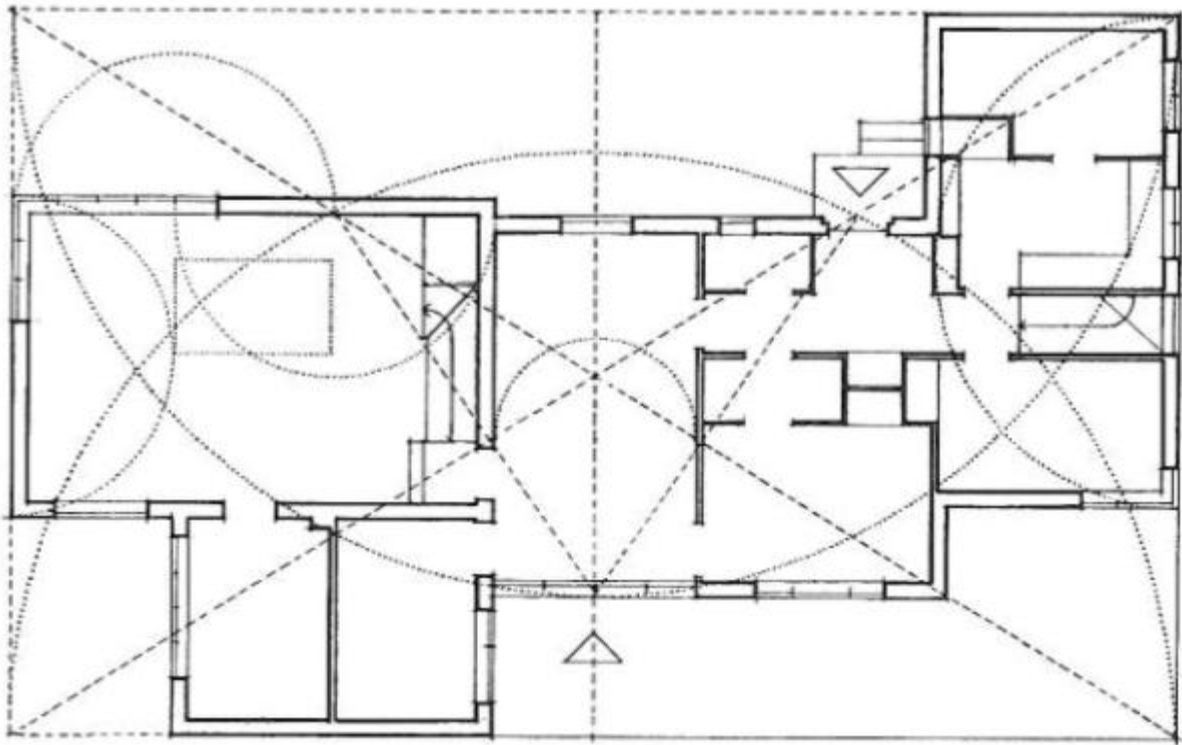
Perspektiv fra sydøst



Udregninger af placering på grunden



Målforholdsanalyse, her ses det tydeligt at arkitekten har været grundig i



Forskellige matematiske figurer indtegnet på planen.

Kort:



Kort- og Matrikelstyrelsens, lavere målebordsblade. Her den originale grund.



Kort- og Matrikelstyrelsens 4 cm kort. Her er den originale grund opdelt i to matrikler, og begge grunde er bebygget.